

Språkopplæring hvorfor er det viktig og hvordan kan man organisere det videre

Å kunne norsk eller det alminnelige talemål på stedet er viktig:

Hvis man skal bo å leve som uavhengige personer over tid

Hvis skal etablere seg med familie og føle seg inkludert i samfunnet

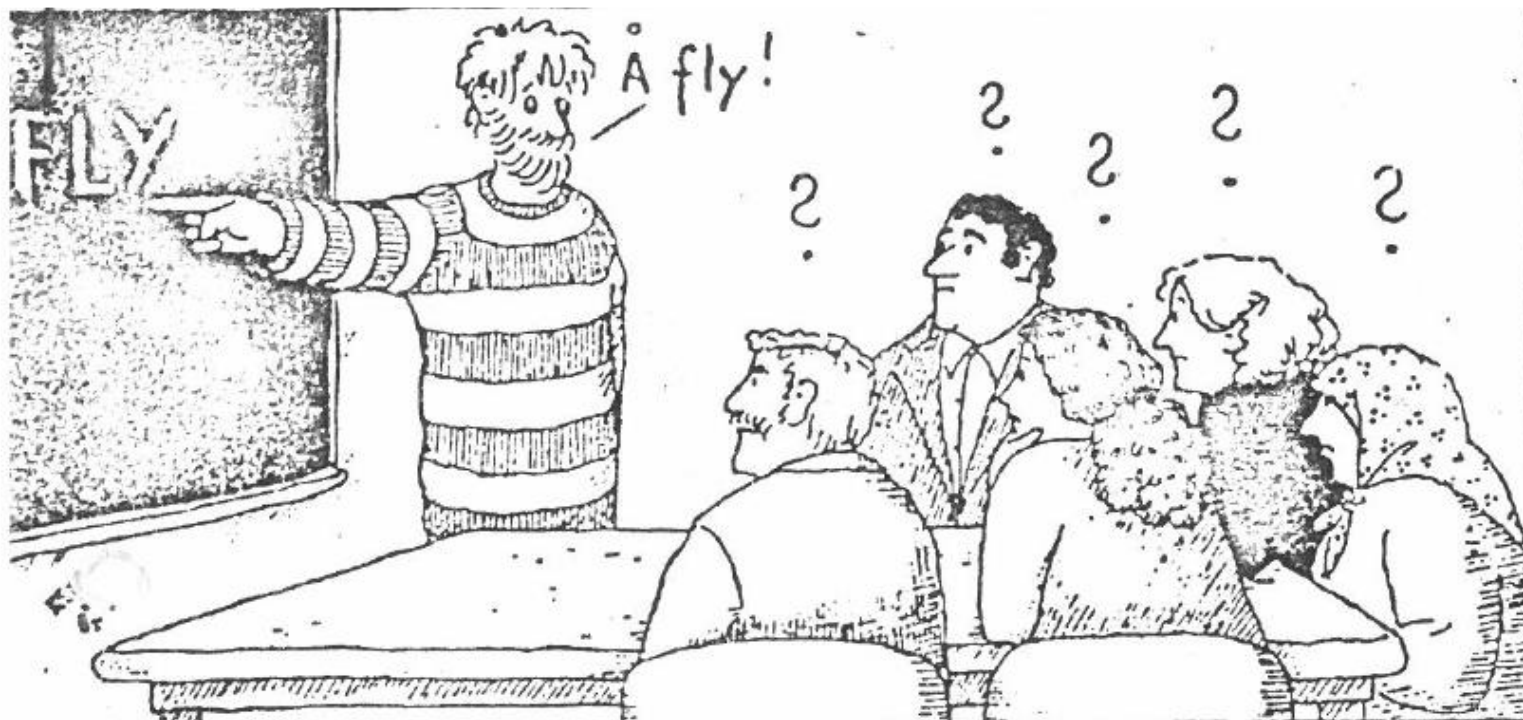
.....at det er en nyttig ting kan ingen komme fra

Hva vil det si å kunne norsk?

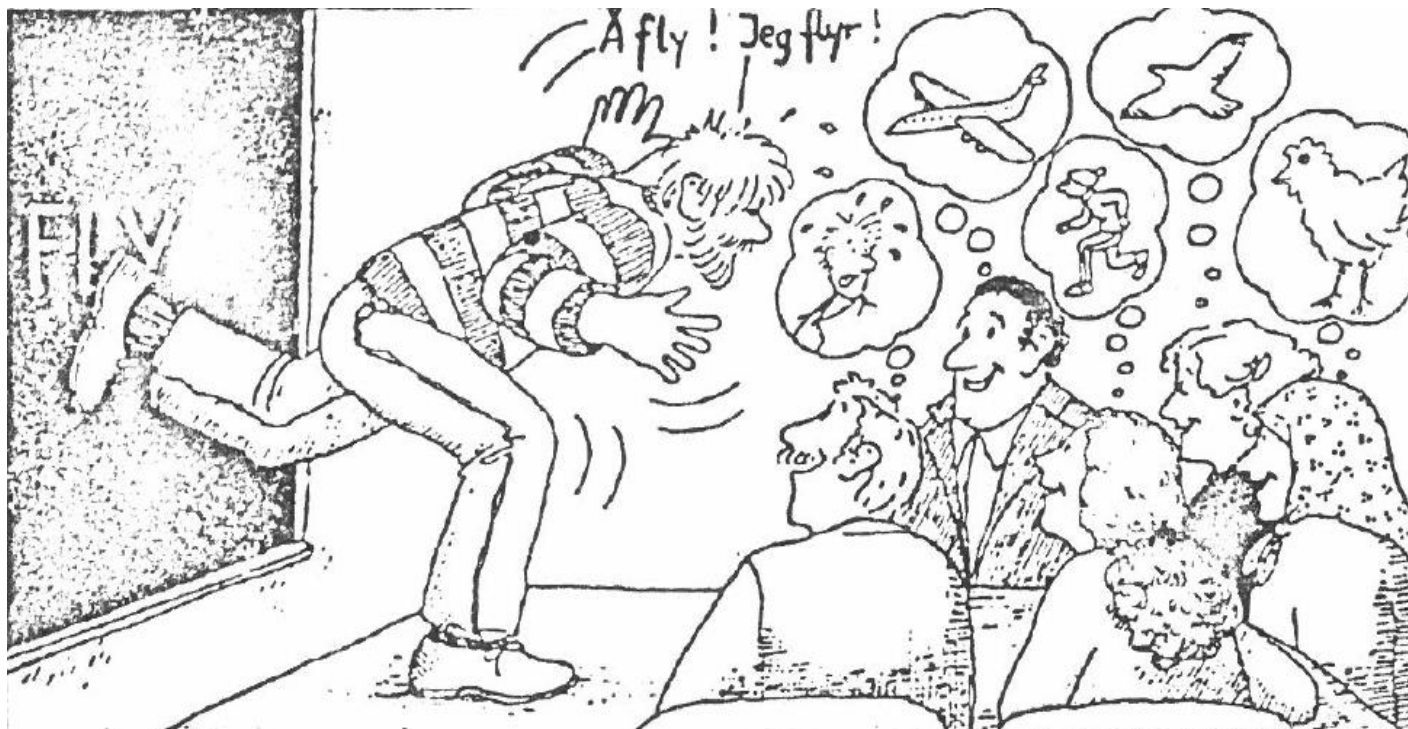
- Det er et kontinuum fra å si «hei» og kunne presentere seg, til det å kunne uttrykke seg på språket i alle situasjoner.
- I Norge har vi en læreplan som gjelder for all opplæring i norsk og samfunnskunnskap, som betales av det offentlige.
- Målet for opplæringen er, dersom det er mulig, å komme opp på det som kalles B1-nivå i lesing, skriftlig fremstilling, muntlig fremstilling og samtale.

Hvilket nivå er nødvendig?

- Noen krever B1 i alle ferdigheter for fast ansettelse
- Noen krever B1 i muntlige ferdigheter, men A2 i skriftlig fremstilling.
- For å komme inn på Høgskoler, for.eks sykepleiehøgskolen, må en ta Bergenstesten som er på nivå B2. Den er bare skriftlig. Det kommer en annen prøve nå som også er på B2nivået. Den har både en skriftlig og en muntlig del.
- Læreplanen ligger på www.vox.no Her kan man selv se hva som kreves.

Bilde er hentet fra: Hauge, A., Meglitsch, S., Haanes, K.: Flerkulturell undervisning - tipskatalog, Skolesjefen i Oslo - Pedagogisk senter

Kort om introduksjonsloven

Voksne innvandrere har ulike rettigheter ut fra den status de har etter utlendingsloven. Gjennomført norskopplæring vil for de som har rett og plikt eller plikt gi grunnlag for å søke permanent oppholdstillatelse og senere statsborgerskap.

- Noen har rett og plikt til 600t norskopplæring (*flyktninger og de som er familiegjenforent med nordiske borgere eller utenlandsk borger med varig opphold mellom 16 og 55 år*)
- Noen har rett, men ikke plikt (*Folk mellom 55 og 67 i samme gruppe som over*)
- Noen har plikt (*arbeidsinnvandrere fra 3dje land, ikke EU/EØS, har plikt til 300 t*)
- Noen har verken rett eller plikt (*arbiedsmigranter EU/EØSområdet har opphold etter EUs regelverk. Men de kan møte krav om norskkunnskap av arbeidsgivere eller andre*)

Kommunenes plikt

- De skal sørge for at de som har rett og plikt eller bare rett får denne oppfylt.
- Norskopplæringa finansieres gjennom et tilskudd fra staten, og de som er i denne gruppa skal ha gratis opplæring.
- De som har plikt må betale selv, men kommunen har plikt til å påse at det finnes en opplæringsmulighet.
- Men, kommunene kan tilby mer enn det de har plikt til. Det vil måtte bli en kost/ nyttevurdering. Dette ble eksemplifisert gjennom vurderingen vi hørte om i går, skal deltakerne betale, eller skal de ha gratis opplæring?

Ulike personlige tilnærminger til «å lære norsk»

- Den absolutt selvgående person
- Den som trenger litt støtte
- Den som trenger systematisk opplæring
- De fleste, de som trenger både opplæring og støtte

- Norskopplæring i kommunal eller privat regi
- Norsktrening, familie eller frivillige
- Norsk på arbeidsplassen

Mange veier til Rom

- Jeg vil framheve den muligheten som ligger i at frivillige går inn som samtalepartnere, norsktrenere. Dette er en mulighet som bør benyttes i langt større grad, enn det gjør i dag.
- Det første og viktigste steget i prosessen med å lære norsk, eller mer presist å tørre å åpne munnen.
- Jeg er med som språktrener for Røde Kors. Det er et absolutt lavterskelkurs. Språktrenerne skal nettopp være trenere og ikke lærere.
- Gruppesamtaler på tre nivåer.
- Målet er å få deltakerne til å snakke med hverandre
- Grammatikk er ikke et emne

Hvilke plussfaktorer kan dette generere

- Absolutt lavterskel
- Møteplass med andre i samme situasjon
- Veldig givende for norsktrenerne.
- Engasjerende og involverende i miljøet
- Og som John Kåre sa: Det er innbyggerne selv som må være inkluderende.

Læring med arbeidsplassen som arena

- Forskning har vist at dette er en effektiv måte å lære språk på.
- Den språklige konteksten ligger i arbeidet og arbeidsmiljøet
- Både profesjonelle og frivillige og ikke minst arbeidskamerater er viktige aktører her.
- Effektivt å ha med en språklærer som kan løse konkrete misforståelser i arbeidssituasjoner. Dette trenger ikke å være permanent, men til viss tider. Språklige og sosiale misforståelser går alle veier.

De neste bildene er fra kursene Vox holder til de som frivillige språktrenere

Introduksjon til norsktrenere

- Du er ikke norsklærer
- Du skal ikke drive norskkurs
- Du er samtalepartner
- Du gir bort de norske ordene deltakerne trenger
- Norsktrening kan ikke erstatte systematisk opplæring, men det er en treningsarena som i tillegg til norsk gir plussverdier

Forståelse, mening, relevans

En forutsetning for at språklæring skje er at deltakerne forstår hva som skjer.

Derfor:

- Bruk Google translate
- Morsmålshjelpere
- Gi deltakerne tid til å forstå
- spør deltakerne om hvilke ord de trenger/ vil lære

Mobiltelefonen er et (nesten) komplett språklæringsverktøy

Eksempel på enkle setninger og ord

- Jeg har vondt i...
- Jeg trenger hjelp til...
- Jeg er sulten.
- Jeg er trøtt.
- Jeg er redd.
- Jeg er syk.
- Jeg vil gjerne...
- Jeg forstår ikke...
- Kan jeg få snakke med min advokat, tolk?
- Hvor kan jeg kjøpe... bleier, medisiner etc.?
- Jeg tåler ikke/ er allergisk mot...
- Kan du hjelpe meg?
- Kan du vise meg veien til...?
- Hvor kan jeg finne....apotek, butikk?
- Barnet mitt trenger... bleier, mat....
- Hvor er nærmeste kirke, moske etc.?

- Hei
- Takk
- Unnskyld
- Jeg forstår ikke
- Jeg vet ikke
- Jeg husker ikke
- Jeg heter
- Jeg kommer fra
- Hvordan går det?
- Bra
- Jeg er syk
- Kan du hjelpe meg?

Praktiske øvelser

- Målet er muntlig aktivitet
  - Vær tålmodig - ikke gi deg
  - Ha det gøy. Lek og le.
  - Konsentrer deg om noen øvelser
  - Repeter og gjenta ord/setninger med ulike øvelser
-
- <http://www.vox.no/>
  - www.vox.no/norsktrening

Materiell på nett

- www.vox.no/norsktrening
- www.samfunnskunnskap.no
- Læremiddelbasen på www.vox.no

Læringsressurser på nett

- www.vox.no/norsktrening
- Andre gratis ressurser på www.vox.no